

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621202438
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1621202438.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: J. X., nar. XX.XX.XXXX a T. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, deti rodičov - otec: N. T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX a matka: N. I. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., B. ul. č. XXX/A, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 27.10.2021, č.k. 8P/130/2021-24, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Malacky zo dňa 27.10.2021, č.k. 8P/130/2021-24 zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia o uložení povinnosti matke odovzdať maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a uložení povinnosti matke platiť výživné na maloletú J. a T. na každé dieťa vo výške 50 eur, do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 329 ods. 1 veta prvá, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 366, § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 28 a nasl. A § 62 a nasl. Zákona o rodine. Poukázal na inštitút neodkladného opatrenia, jeho charakter a podmienky nariadenia a po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a s obsahom spisu, dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu. Mal preukázané, že právne vzťahy medzi účastníkmi sú upravené súdnym rozhodnutím, ktorého výkon rodičia aj dodržiajú. Po zhodnotení návrhu otca a vypočítaní názoru maloletých detí dospel k záveru, že otec nepreukázal potrebu dočasnej úpravy vzťahov medzi rodičmi a deťmi, z vyjadrenia detí nevyplýva, že by sa cítili ohrozené konaním matky alebo jej správaním, pričom situácia v rodine, podľa detí aj samotného otca, trvá od začiatku roka 2020, teda viac ako rok a pol, preto nevidel dôvod na akútnu zmenu starostlivosti rodičov o deti. Konštatoval, že maloleté deti nevykazujú znaky traumy, riadne navštevujú školu, sú spokojné; aj keď matka, podľa vyjadrení otca aj detí im nevarí, ktorý stav je dlhodobý, maloletí matke nevyčítali, že si musia variť, uviedli, že počas víkendov s matkou varia spolu, variť ich učila matka. Poukázal na to, že otec podal aj návrh vo veci samej, v ktorom konaní bude rozhodovať po vykonaní komplexného dokazovania. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec navrhujúc napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že súd jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie a súčasne ponechal na úvahe súdu upraviť styk matky s maloletými deťmi na každý nepárny víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele

do 17.00 hod. na čas do rozhodnutia vo veci samej. Namietal, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nevezal do úvahy závažné dôkazy, ku ktorým sa ani nevyjadril a rozhodnutie odôvodnil len na základe menej podstatných faktov. Uviedol, že situácia trvá viac ako od začiatku roku 2020 a neustále sa zhoršuje, vrcholíť začala cca od októbra 2021. Matke poslal dňa 10.10.2021 email v snahe o vyriešenie situácie, avšak matka maloleté deti zahrnula do nevhodného obsahu komunikácie, dňa 19.10.2021 ich priviedla na súdne pojednávanie vo veci vysporiadania BSM, hoci mali byť v tom čase v škole, vťahovala ich do sporu o BSM a pod psychickým nátlakom ich nútila vstúpiť do pojednávacej miestnosti, čím ich traumatizovala a zaťahovala do konfliktu. Takéto správanie matky považoval za nevyspytateľné a narušajúce vyučovací režim maloletých. Namietal, že súd prvej inštancie sa uvedenému vo svojom rozhodnutí nevenoval. Poukázal na to, že počas dní 5. a 6.10.2021 zažili maloletí u matky zvláštnu situáciu, keď im rozprávala o tom, že je ohrozená a bola prenasledovaná, ktoré skutočnosti vzbudzujú vážne obavy, že matka si nedokáže uvedomiť čo je reálne a týmto môže dôjsť aj k ohrozeniu maloletých. Telefonátom na políciu v Stupave si overoval dôvody prečo kontaktovali matku kvôli jej zdravotnému stavu, a čo sa im nezdalo na jej správaní. Tieto zvláštne situácie sa dejú častejšie a stupňujú sa, preto vníma riziko pre maloleté deti. Poukázal na pripojený DVD nosič, obsahujúci zvukovú nahrávku maloletých, ktorí sa vyjadrujú k danej situácii. Spochybnil záver súdu o tom, že maloleté deti sú spokojné. Uviedol, že od syna sa dozvedel, že matka ich pravidelne vyzdvihuje zo školy pred poslednou vyučovacou hodinou s odôvodnením, že nemá čas syna vyzdvihnúť po skončení vyučovania. Pripojil prehľad dochádzky do školy, z ktorého vidieť, že maloletý bol uvoľnený zo 7 hodín z vyučovania a zaznamenávajúcu neskoré príchody dieťaťa do školy. Mal za to, že súd nezohľadnil závažnú zmenu v správaní matky a zhoršenie situácie v poslednom období. Je možné predpokladať, že z dlhodobého hľadiska táto situácia deti nepoznačí, avšak treba si uvedomiť, že medzi rodičmi je aktuálne neukončené konanie o vypořádanie BSM a konanie o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré bude trvať niekoľko mesiacov. Vyslovil názor, že v dlhšom časovom horizonte sú deti kvôli nezrelému citovému správaniu matky vystavené riziku traumy a je nevyhnutné dbať na ich ochranu. Navyše maloletí sa jednoznačne vyjadrili, že si prajú byť zverení do starostlivosti otca, ak by boli spokojní, takto by sa nevyjadrili. Zdôraznil, že maloletý J. navštevuje 9. ročník základnej školy, pripravuje sa na prijímacie pohovory, nemôže byť zaťažený stresom a varením, pričom zo správania matky je zrejme, že nie je u nej na prvom mieste ochrana maloletých pred vystavením zbytočnému stresu a napätiu, ale osobné záujmy. Namietal, že súd sa nesprávne vysporiadal aj s ďalšími faktami týkajúcimi sa zabezpečenia stravovania maloletých detí v čase pobytu u matky, keď nemožno očakávať, že deti si budú variť samé, pričom cez víkendy si s matkou varia výnimočne. Uvedené poukazuje na to, že zo strany matky nie je všetko v poriadku. Dal do pozornosti, že matka podáva trestné oznámenia na jeho osobu, na znalkyňu, ktorá overovala podpisy, v minulosti na kolegov, susedov, ktorí údajne kradli z domu veci. Uviedol, že matka si nevie uvedomiť následky svojho správania, ktorým ohrozuje zdravý duševný a telesný vývin maloletých a preto nie je v ich záujme, aby zotrvali v striedavej starostlivosti obidvoch rodičov.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Mala za to, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v otcom navrhovaním znení. Poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 8P/199/2014-177 zo dňa 23.06.2015 súd rozviedol manželov rodičov maloletých detí a schválil dohodu rodičov o striedavej starostlivosti o maloleté deti (v intervaloch striedania po týždni) s tým, že otec sa zaviazal platiť výživné na maloleté deti vo výške po 100 eur mesačne na každé dieťa. Voči uvedenému rozsudku súdu otec nepodal odvolanie. Dala do pozornosti, že súd konal ďalej o návrhu otca zo dňa 11.4.2016, ktorým žiadal o zrušenie výživného na maloleté deti, pričom rozhodnutím súdu bol jeho návrh zamietnutý. Nesúhlasila s tvrdeniami otca, že sa o deti riadne nestará, pretože na ne dozerá, zabezpečuje im lekársku starostlivosť, pravidelne ich vyberá zo školy (najmä v stredu zo 7. hodiny), z vyučovania vymeškajú len v prípade vážnych dôvodov. T.i pomáhala v príprave na prijímacie pohovory. S deťmi býva v U., do školy chodia samostatne, nakoľko majú veľmi dobré cestovné spoje, v krúžkovej činnosti im nebráni. Uviedla, že údaje o dochádzke detí do školy nie sú vždy na Edupage správne uvedené, a ak došlo k nezrovnalostiam kontaktovala triednu učiteľku. Zdôraznila, že maloletí majú u nej zabezpečené vyvážené stravovanie aj v rámci stravy v škole a ak by povedali, že sa o nich nestará, klamali by. Poprela, že by deti nútila variť, nakoľko majú navarené, ale ak chcú niečo iné, majú možnosť si stravu pripraviť, čo ich baví, pretože varenie obľubujú. Mala za to, že maloletí majú v určitých veciach, ktoré sú samozrejme, ako pomoc v domácnosti, skreslené predstavy. Poprela, že by ju maloletý T. musel budiť, otec, ktorý s nimi nežije v domácnosti, nevie hodnotiť spôsob ich života a režim. Maloletí dokážu pekne spolupracovať a vedie ich k tomu, aby si navzájom pomáhali a pomáhali aj jej. Podľa jej názoru, otec maloletých podporuje k lenivosti a neúčte k nej, manipuluje ich

a účelovo rozmaznáva. K vypočúvaniu maloletých uviedla, že boli upozornení na to, že človek si musí vypočuť aj druhú stranu, vrátane preštudovania dôkazov, než uverí výmyslom a klamstvám iných. K tvrdeniam otca o vyzdvihnutí detí v detskom centre uviedla, že maloletý T. neplakal, deti neboli hladné, stravu majú vždy zabezpečenú, prišla pre ne v rámci otváracie doby a nebolo nutné kontaktovať nikoho. Mala za to, že otec nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci opak. Podľa jej mienky maloletí sú pod výrazným vplyvom otca, ktorý sa jej snaží uškodiť, robí jej problémy, bolo na neho podaných viacero trestných oznámení. Dala do pozornosti, že otec v minulosti ublížil maloletému J., o čom sa dozvedela neskôr. Z osobného pozorovania vie, že pri aktivitách detí nedáva otec na ne pozor, nepristupuje k nim ako k deťom, nie je voči nim ohľaduplný. Otec celé roky klamal, priateľom poskytoval zavádzajúce informácie a hovoril o nej nepravdy, nerešpektoval ju ako matku, počas manželstva míňal peniaze na stávkovanie, pričom podľa jej názoru sa u neho prejavuje naďalej závislosť na hrách, ktorú ukazuje deťom, čo má na ne negatívny vplyv. Nežela si, aby deti vychovával otec, pretože maloletí sú nešťastní, že otec im zničil rodinu kvôli svojej chamtivosti a ničí ich matku. V posledných mesiacoch ju otec svojim konaním presvedčil, že všetko čo uvedie a napíše, zneužije proti nej. Otec sa snaží pošpiniť jej dobré meno, uviedol veľa závažných nepravdivých skutočností, ktoré ju viedli k podaniu trestného oznámenia na neho za trestný čin Ohovárania podľa § 373 ods. 1, 2 Trestného zákona. Poukázala na to, že otec podvodným spôsobom vykonal zásahy pre vytvorenie listu vlastníctva č. 9032 v k.ú. Stupava okres Malacky týkajúci sa nehnuteľnosti v U., ktorá bola jej trvalým bydliskom a domovom detí a bola nútená podať žiadosť na prešetrovanie veci na Katastri nehnuteľností v T.. Na otca maloletých boli podané trestné oznámenia aj vo veci podvodu, neoprávneného nakladania s osobnými údajmi žalovanej, ohovárania s dôkazmi proti nemu, pričom mu bola dokázaná aj krádež vecí. Uviedla, že u zamestnávateľa I. R. O. dala výpoveď nie pre pracovné problémy, ale z dôvodu zlého manažmentu spoločnosti, a založila spoločnosť, ktorej je konateľom, manažérom a zamestnancom, pričom otec detí jej spôsobuje pokles príjmov, keď od roku 2014 sa musí venovať jeho klamstvám a právnym záležitostiam, čo si vyžaduje určitý čas. Otec detí jej veľmi uškodil aj počas súdneho konania o vyporiadanie BSM, ktoré naďalej prebieha. Nesúhlasila s tvrdením otca o zhoršovaní situácie v rodine. Nespochybnila vyjadrenia otca o tom, že v domácnosti s ňou bývali starí rodičia a neskôr jej priateľ, pričom zdôraznila, že starostlivosť o deti zabezpečovala ona. Spochybnila podanie otca zo dňa 19.2.2022 vrátane predložených dôkazov, považujúc ho za obsahujúce skreslené informácie. Potvrdila, že s deťmi mala dopravnú nehodu, nikomu sa nič nestalo, vinník ušiel, vec sa vyšetruje.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

7. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Pre aplikáciu procesného inštitútu neodkladného opatrenia sa vždy vyžaduje naliehavosť neodkladnej úpravy, ktorá musí byť osvedčená. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí súd skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ust. § 324 a nasl. CSP. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým o nich nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

8. Pri nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúce osvedčiť skutočnosť, že sú ohrozené pomery maloletých detí a nevyhnutná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Odvolací súd po zohľadnení okolností danej veci vyplývajúcich z obsahu spisu vrátane pripojeného spisu Okresného súdu Malacky č.k. 8P/131/2021 (konanie o zmenu zverenia) sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že otec v konaní neosvedčil neodkladnú potrebu autoritatívneho zásahu súdu do pomerov účastníkov nariadením neodkladného opatrenia o zverení maloletých do starostlivosti otca. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie nevyhovел návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a poukazuje na ne v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP. Je potrebné konštatovať, že rozsudkom Okresného súdu Malacky, zo dňa 23.06.2015 č.k.8P/199/2014-177 (právoplatným dňa 08.07.2015), boli maloleté deti na základe dohody rodičov zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na čas po rozvode manželstva s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, otec sa zaviazal platiť na výživu maloletých sumou 100 eur mesačne titulom, bežného výživného a po 25 eur mesačne na každé dieťa titulom tvorby úspor. Z podaní oboch rodičov je nesporné, že vzťahy medzi nimi sú vážne narušené, o čom svedčia i podávané trestné oznámenia matky voči osobe otca. Významnú rolu zohráva i skutočnosť, že rodičia doposiaľ nemajú vyporiadané BSM, ktorého masu tvorí i nehnuteľnosť, ktorú užíva matka s maloletými deťmi v čase, kedy zabezpečuje výkon ich osobnej starostlivosti. Dané skutočnosti však nie sú dôvodom pre vyhoviecie návrhu otca, pretože nespĺňajú podmienky ust. § 367 CMP ani ust. § 324 CSP. Pokiaľ otec poukazuje na zhoršenie situácie v rodine, najmä situácie na strane matky spočívajúcej v jej zmenách správania, nedostatočnej starostlivosti o maloleté deti, uvedené tvrdenia budú predmetom konania vo veci samej, v ktorom súd vykoná náležité dokazovanie a na základe jeho výsledkov rozhodne v záujme maloletých detí. Ani otcom predložené listinné dôkazy (rodné listy maloletých, rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 23.06.2015 č.k.8P/199/2014-177, emailová komunikácia, čestné prehlásenie matky, jej komunikácia s poisťovňou Generali Česká poisťovňa, trestné oznámenia podávané na neznámeho páchatel'a) neosvedčujú naliehavú potrebu neodkladnej úpravy pomerov v rodine. Vo vzťahu k predloženému CD nosiču s nahrávkou rozhovoru otca s maloletými deťmi odvolací súd poznamenáva, že na daný dôkaz neprihliadal vyhodnotiac ho ako neobjektívny. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k posúdeniu záverov z vykonaného pohovoru s maloletými deťmi kolíznym opatrovníkom dňa 25.10.2021, z ktorého nevyplýva ohrozenie maloletých v dôsledku správania matky, keď deti nevykazujú znaky traumy, pričom je zjavné, že pre J. bolo vyjadrovať sa k veci neprijemné. Výhrady vo vzťahu k stravovaniu maloletých a príprave stravy, ich odchodu do školy nie sú rovnako dôvodom pre dočasnú zmenu zverenia maloletých. Pokiaľ otec poukazuje na vyzdvihovanie maloletých v poslednú vyučovaciu hodinu jeden deň v týždni, v konaní neosvedčil, že by daný stav pretrvával dlhodobo. Uvedené okolnosti budú rovnako vyhodnotené v konaní vo veci samej, v ktorom súd nepochybne bude žiadať aj hodnotiacu správu zo škôl, ktoré maloletí navštevujú. Súd prvej inštancie správne rozhodol, keď návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zverením maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti ako nedôvodný zamietol. Pri nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúce preukázať skutočnosť, že sú ohrozené pomery maloletých detí a nevyhnutná potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Uvedenú skutočnosť otec maloletých detí neosvedčil a ani v odvolaní neuviedol žiadne dôvody zakladajúce zmenu napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ v priebehu konania vo veci samej na základe vykonaného dokazovania bude mať súd za osvedčenú potrebu neodkladného zásahu do pomerov rodiny v dôsledku ohrozenia maloletých detí, môže kedykoľvek v priebehu konania postupovať v súlade s ust. § 360 CMP (t.j. ex offio nariadiť neodkladné opatrenie) v spojení s ust. § 367 CMP alebo ust. § 324 a nasl. CSP. V danom štádiu konania a s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetom konania je konanie o nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd sa zameral na náležitosti neodkladného opatrenia a podmienky pre jeho nariadenie, ktoré v konaní osvedčené neboli. Otec maloletých detí nepreukázal také ohrozenie detí, ktoré by vyžadovalo úpravu ich pomerov neodkladným opatrením.

9. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP ako vecne a právne správne potvrdil.

10. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).